

PATRIMONIUL DE MEDIU

Relief și geologie

Principalele categorii de relief din teritoriul GAL Valea Bășeului de Sus sunt reprezentate de forme structurale, sculpturale și de acumulare.

- Relieful structural este generat în principal de alcătuirea și structura geologică, fiind reprezentat prin platouri structurale

- Relieful sculptural este constituit din interfluvii sculpturale și versanți.

- Relieful de acumulare este reprezentat prin lunci și terase.

Luncile au lățimi variabile: 4 – 7 km pentru Prut, 0,2 - 2,5 km pentru Jijia, și sunt alcătuite din depozite aluviale și aluvio – coluvio – proluviale, cu grosimi de 3 – 20m, mai nisipoase în bază, cu lentile de prundișuri și argile nisipoase spre suprafață. Cele mai dezvoltate din regiune sunt șesurile Prutului, Jijiei, Miletinului. Cu toată omogenitatea morfologică a Câmpiei Moldovei, în cuprinsul teritoriului GAL Valea Bășeului de Sus se poate delimita subdiviziunea numită Culoarul Prutului.

HIDROGRAFIA

Apele subterane din cadrul județului Botoșani sunt de două categorii: captive (sau de adâncime) și libere.

A. Apele subterane captive au caracter ascensional sau chiar artezian și sunt puternic mineralizate, fiind interceptate prin foraje la diferite adâncimi, în depozite silurien, badeniene, sarmațiene.

B. Apele subterane libere includ strate acvifere fără presiune, și sunt cantonate în depozitele secționare de văi, puternic influențate de precipitații. Sunt ape cu debite relativ reduse (0 - 3l/s), cu variații mari ale nivelului hidrostatic, bogate în săruri solubile, fiind în general nepotabile sau la limita potabilității. Cele care spală argile și marne sarmațiene se încarcă și mai mult în săruri, dând ape minerale, unele cu proprietăți curative

Apele de suprafață din cadrul teritoriului sunt reprezentate prin râuri și lacuri.

- Râurile fac parte din bazinul hidrografic- Prut. Cele mai importante cursuri, așa cum se succed de la est la vest sunt: Prutul, Jijia, Miletinul.

Teritoriul GAL Valea Bășeului de Sus este limitat la extremitatea estică de râul Prut, având afluenții principali râul Bașeu, cu care confluează în zona localității Ștefănești, și râul Jijia cu care confluează în județul Iași. La rândul său, râul Jijia are ca afluenți râurile Sitna și Miletin.

Bazinul râului Prut ocupă 88% din suprafața județului, iar 12% este ocupat de bazinul râului Siret, situat în partea vestică a județului. Repartiția pe bazine hidrografice se prezintă astfel: B.H. Prut – 4382 km², B.H. Siret – 603 km². Lungimea rețelei hidrografice codificate este 2054 km. Cursurile de apă mici din județ au debite variabile în sezonul primăvară-vară.

Râul Jijia este afluentul Prutului cu dimensiunile morfometrice cele mai mari, însă debitele sale medii sunt reduse (4,8m³/s) din cauza scurgerii zonale sărace. Izvorăște de pe

teritoriul Ucrainei de la altitudinea de 410 m. După un curs de cca. 4 km pătrunde pe teritoriul țării noastre, unde până la Dorohoi are pante medii de 10m/km. În aval scade sub 1m/km și chiar sub 0,3m/km. Până la confluența sa cu Miletinul, Jijia primește un afluent consecvent din dreapta, pe Aluza, iar dinspre interfluviul îngust al Jijiei cu Prutul afluenți mici, obsecvenți (Glăvanești, Cracalia, Epurenii, Harbarău, Sbant, Pop și Frasin. Bazinul hidrografic al râului Jijia se caracterizează prin frecvente și accentuate variații de nivel și debite ce dau naștere la viituri și inundații în tot bazinul. Apele mari se produc în general în intervalul martie – iunie, când se transportă cca. 70% din stocul anual.

Râul Miletin izvorăște din culmea Siretului superior de la altitudinea de 323m. Cel mai important afluent venit dinspre Dealul Mare este Scânteia. De aici, râul Miletin devine un curs subsecvent de podiș și primește afluenți mai ales din stânga cum sunt : Pârâul lui Vasile și Recea.

Densitatea rețelei hidrografice permanente este de 0,5 km/km², iar a celei temporare de 1,0 km/km², deci o densitate totală de 1,5 km/km². Analiza debitelor medii multianuale evidențiază faptul că cele mai bogate în ape sunt Jijia are debite medii de 2,1 m³/s, deci rezerve de apă mult mai reduse.

O altă formă de producere a scurgerii maxime o constituie viiturile, ca urmare a ploilor torențiale de vară.

Râul Bașeu, cel ce dă numele prezentului teritoriu GAL, este un curs de apă, afluent al râului Prut. Bașeu izvorăște în comuna Cristinești, trece prin comuna Hudești și se varsă în râul Prut în apropiere de comuna Ștefănești. Pe teritoriul comunei Hudești sunt realizate iazurile Bașeu (Velnița în trecut), Axânte și Cal Alb care sînt bogate în pește. Pe timp ploios iese din albie inundînd șesul din lungul cursului său și provocînd pagube economiei agricole a comunei.

Lacurile

Pe teritoriul județului Botoșani există cca. 150 lacuri, în mare parte folosințe piscicole, dar și surse de alimentare cu apă în scop potabil pentru un număr important de localități. Parte din aceste lacuri sunt colmatate, depunerile în cuveta lacului fiind în unele cazuri, excesiv de mari. Din totalul acumulărilor studiate, acumularea Stânca se încadrează în clasa a II-a de calitate, restul fiind situate în clasa a III-a și a IV-a.

- Lacurile completează rețeaua hidrografică a teritoriului, marea majoritate fiind artificiale, create prin bararea văilor. Cele mai numeroase se întâlnesc în zona câmpiei colinare, constituind o caracteristică atât prin număr cât și prin dispunerea lor "în salbă".

Cele mai importante lacuri de pe teritoriul GAL sunt: acumulările Cal Alb, Negreni, Hănești pe râul Bașeu și Mileanca pe râul Podriga. Aceste areale acvatice constituie habitate pentru numeroase specii avifaunistice, multe dintre ele de interes comunitar, care au constituit motivația propunerii lor ca situri Natura 2000.

- Habitate de stîncării. Recifele calcaroase de vîrsta bugloviană ce apăreau sub forma de stînci în valea Prutului, erau vizibile la Ripiceni și Ștefănești. După construcția barajului de la Stînca Costești, ele rămân parțial vizibile la Ripiceni.

Iazurile de pe văile Ibăneșei - Bășului - Podrigăii

Iazurile de pe valea Ibăneșei pot fi accesate de pe drumul județean 298 de la Cordăreni către Vorniceni, existând un drum pietruit până la ferma piscicolă, de aici – în anotimpul ploios – se poate ajunge numai pe jos. Se poate ajunge pe o culme de unde se văd lacurile și din satul Vorniceni. La iazul Mileanca și Lișmănița se poate ajunge de pe drumul județean 298A. La iazurile din amonte de pe valea Bășului se pot ajunge pe drumul național 29A dinspre Hudești, însă pe drumul care există pe lângă lacuri, către Havârna, este accesibil numai pe vreme frumoasă și numai cu mașină de teren. În aval de la Havârna se poate ajunge pe drumurile comunale care duc spre Tătărășeni, Gălbeni. Mai în aval, iazul Negreni poate fi accesat de pe drumul județean 292 dinspre Știubeni, iar zona mlăștinoasă de la Sârbi și lacul Hănești de pe drumul județean 282 dinspre Săveni către Hănești.

Biodiversitate

Diversitatea condițiilor pedo-climatică și oro-hidrografice ale teritoriului GAL Valea Bășului de Sus, au determinat instalarea unei vegetații foarte variate, cu elemente floristice bogate și de origini diferite, ca urmare a interferenței pe acest teritoriu a provinciei centraleuropene est-carpatică cu provincia ponto-sarmatică.

- **Zona forestieră** este caracteristică sectoarelor înalte de podiș din vest și sud, fiind reprezentată prin păduri de foioase, ce aparțin etajului stejarului și gorunului, iar în părțile cele mai înalte, limitei inferioare a fagului. Pădurile de fag (*Fagus silvatica*, *F. taurica*), pure sau în amestec, se întâlnesc în sud. Dintre arbuști sunt prezenți: alunul, voniceriul, dârmozul, clocotișul, cornul, sângerul, socul, ș.a., iar din flora ierboasă fac parte: firuța de pădure, aliorul de pădure, toporașul de pădure, obsiga de pădure, lăcrămioara, sângele voinicului, susai de pădure etc. Etajul gorun-stejar are o dezvoltare mai mare, ocupând în general suprafețele cu altitudini de peste 200 - 300 m. Cele două specii de bază sunt asociate frecvent cu carpenul, teiul, jugastrul, frasinul, arțarul, ulmul de câmp, cireșul, mărul pădureț, părul pădureț, uneori teiul argintiu, teiul cu frunza lată.

- **Zona de silvostepă** este caracteristică Câmpiei Colinare, dar se întâlnește și în sectoarele mai joase ale podișului din sud (dealurile Prutului) unde climatul este de un continentalism mai accentuat, iar solurile sunt cernoziomice sau cenușii. Vegetația naturală a silvostepii este reprezentată prin pâlcuri de pădure (șleauri) și pajiști, puternic transformate și modificate antropice. Pădurile silvostepii sunt formate din șleauri de gorun și stejar, alături de care se întâlnesc: carpenul, teiul, arțarul, jugastrul, ulmul, cireșul, și, mai rar, stejarul brumăriu, mojdreanul, cărpinița, teiul pucios, arțarul tătărească. Stratul de arbuști, dezvoltat mai ales la periferia pădurilor este constituit din aceleași esențe ca în cazul pădurilor de stejar și gorun ale zonei forestiere, la care se adaugă: voniceriul pitic, migdalul pitic, caragana, cireșul pitic, scumpia, verigariul. Pajiștile silvostepii sunt formate din asociații de păiuș, colilie, firuță cu bulb, bărboasă, pin gros, obsigă, peliniță, laptele câinelui, etc.

- **Vegetația specifică luncilor** este formată din asociații de pir târător, iarba câmpului, firuță de câmp, păiuș, zăzanie, coada vulpii etc. Izolat, se întâlnesc pâlcuri de pădure (zăvoaie) formate mai ales din esențe moi: salcie, răchită, plop. În lunca Prutului se mai întâlnesc și păduri de esențe tari: stejar, ulm, frasin.

Vegetația naturală a teritoriului GAL Valea Bășeului de Sus a fost intens modificată de intervențiile antropice. Defrișările și desțelenirile practicate, uneori fără discernământ, în vederea extinderii culturilor agricole, au diminuat suprafețele ocupate de păduri și pajiști. Aceste acțiuni au declanșat reacții negative asupra celorlalte componente naturale: creșterea gradului de continentalism, reducerea debitelor apelor subterane și de suprafață, creșterea torențialității și a eroziunii, declanșarea de alunecări de teren, etc.

FAUNA

- Fauna pădurilor, întâlnită în masivele forestiere din sud, este reprezentată prin următoarele grupe și specii:

- a) Mamiferele frecvent întâlnite sunt: căprioara, mistrețul, cerbul carpatin, lupul, vulpea, iepurele, pisica sălbatică, veverița, jderul, nevăstuica, pîrșul, viezurele, dihorul, șoarecele scurmător, șoarecele de pădure .

- b) Păsările sunt foarte numeroase, dintre cele mai caracteristice fiind: ghionoaia, ciocănitoarea mare, ciocănitoarea de stejar, ciuful de pădure, huhurezul mic, cucuveaua, buha, șorecarul comun, gaia roșie, gaia neagră. Foarte comune sunt: pițigoiul, cinteza, sticletele, câneparul, botgrosul, mierla, ciocârlia de pădure, sfrânciocul etc

- c) Reptilele din zona forestieră au în general specii puține: vipera, șarpele de pădure, șarpele de alun, iar în poieni, șopârla .

- d) Amfibiile sunt reprezentate de: broasca de pădure, broasca râioasă brună, brotăcelul, broasca roșie de pădure, tritonul, buhai de baltă.

- Fauna silvostepii și stepei este mai săracă, fiind mult diminuată în urma expansiunii activităților umane.

- a) Mamiferele cele mai reprezentative sunt din grupul rozătoarelor: popândăul, cățelul pământului, șoarecele de stepă, șoarecele de câmp, șobolanul de câmp, hârciogul, iepurele, iepurașul de vizuină. Mai pot fi menționate de asemenea, dihorul, nevăstuica, bursucul (sau viezurele), vulpea, iar uneori, în apropierea zonelor forestiere, căprioara, mistrețul și chiar lupul.

- b) Păsările caracteristice silvostepii și stepei sunt: prepelița, potârnichea, ciocârlia, fîsa de câmp, presura, sticletele, cinteza, graurul, turturica, guguștiucul, pupăza, cucul, câneparul, porumbelul, mărăcinarul, vrabia, rândunica, lăstunul, cioara. Dintre păsările răpitoare menționăm șorecarul comun, gaia.

- c) Amfibienii sunt legați de un mediu acvatic sau mai umed și umbrat, mai reprezentative fiind: broaștele, buhaiul de baltă.

- Fauna luncilor nu se deosebește prea mult de cea din stepă. De remarcat este totuși prezența în lunca Prutului a câinelui enot și a vidrei, ultima fiind în prezent o raritate.

- Fauna acvatică are o distribuție sub formă de areale reduse, legate de apele stagnante sau curgătoare. Dintre mamiferele mai comune menționăm șobolanul de apă și chițcanul, iar cu mod de viață strict acvatic și destul de rar, vidra.

Păsările sunt numeroase și variate, multe prezentând interes cinegetic. Dintre cele mai frecvente menționăm: rața mare, rața mică, rața cârâitoare, rața sulitar, rața roșie, gâsca de vară, gârlița mare, gârlița mică .

Fauna piscicolă este de asemenea bogată și variată atât în lacuri, cât și în apele curgătoare (mai ales în cele mari, Prut și Siret), speciile mai importante fiind: crapul, șalăul, somnul, știuca, plătica, mreana, cleanul, scobarul, oblețul, bibanul. Recent, în iazuri și acumulări au fost introduși crapi chinezești care s-au adaptat bine și cu rezultate promițătoare.

Prezentarea zonelor existente în GAL Valea Bășeului de Sus rețeaua Natura 2000*

Rețeaua Natura 2000 este instrumentul principal al Uniunii Europene pentru conservarea naturii. Este o rețea de zone naturale sau semi-naturale, unde atât specii de plante și animale vulnerabile dar și habitate naturale trebuie protejate. Scopul rețelei Natura 2000 este de a proteja biodiversitatea continentului european, și implicit a României, precum și de a promova activități economice benefice pentru conservarea biodiversității.

În final, rețeaua Natura 2000 va avea rolul de a stopa declinul biodiversității, prin conservarea pe termen lung a celor mai valoroase și periclitate specii (de plante și animale) și habitate de interes european, având ca principal obiectiv identificarea, menținerea și refacerea arealelor pentru protejarea speciilor de floră și faună sălbatică, precum și a coridoarelor de legătură dintre acestea. În România, aceasta va fi parte integrantă din peisajul rural, în prezent cca. 17% din suprafața țării fiind cuprinsă în situri Natura 2000.

Selecția unei zone incluse în rețeaua Natura 2000 înseamnă recunoașterea importanței ei la nivel european și ar trebui să constituie o sursă de mândrie pentru localnici, putând oferi în același timp oportunități economice semnificative. Rețeaua Natura 2000 are la bază Directivele Uniunii Europene, și anume: „Directiva Habitate 92/43/EEC” și „Directiva Păsări”, directive transpuse în legislația din România prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 236/2000, aprobată și modificată prin Legea nr. 345/2006.

Avantajele, oportunitățile, efectele și obligațiile creării rețelei Natura 2000

Desemnarea siturilor Natura 2000 oferă posibilitatea unei dezvoltări mai bune a teritoriului GAL Valea Bășeului de Sus poate asigura creșterea vânzărilor produselor naturale tradiționale dintr-un sit Natura 2000 pe piața internă și externă, poate deschide oportunități pentru dezvoltarea turismului ecologic, poate asigura atragerea finanțărilor speciale ale UE prin diferite fonduri comunitare (ex. fondurile POS) pentru o agricultură și silvicultură în concordanță cu obiectivele de conservare ale sitului respectiv. Proiectele de promovare a activităților tradiționale favorabile unei dezvoltări durabile într-un sit Natura 2000 sau în vecinătatea acestuia vor avea un avantaj în fața altor proiecte. Efectele creării acestei rețele sunt de menținere și conservare a anumitor tipuri de habitate naturale și specii prioritare și legat de aceste activități de conservare, un potențial mai ridicat pentru o dezvoltare durabilă a zonei. Într-un sit Natura 2000 toate activitățile pot continua dacă acestea sunt realizate într-un mod durabil și nu afectează speciile și habitatele de interes comunitar. Nu există restricții dacă nu se înlocuiesc speciile pentru care a fost declarat situl cu alte specii, ci mai degrabă vor exista recomandări și sprijin pentru: utilizarea celor mai bune practici agricole; utilizarea practicilor prietenoase cu mediul în general; practicarea turismului ecologic etc.

Conservarea acelor specii și a habitatelor prioritare poate fi compatibilă cu activitățile umane armonios administrate, cum ar fi: turismul, vânătoarea, exploatarea pădurilor etc., oferind totodată posibilități suplimentare de desfășurare a unor activități umane (recreative,

etichetarea și vânzarea produselor naturale din zonă etc.). În cadrul teritoriului GAL Valea Bășeului de Sus au fost propuse o serie de situri Natura 2000, situri care urmaresc conservarea pe termen nelimitat, pe de-o parte a speciilor de plante și habitatelor naturale din „Directiva Habitate 92/43/EEC”, iar pe de altă parte conservarea speciilor de păsări din „Directiva Păsări”.

Conform OUG nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice (MO nr. 442 din 29 iunie 2007), sunt stabilite următoarele grupe de arii naturale protejate:

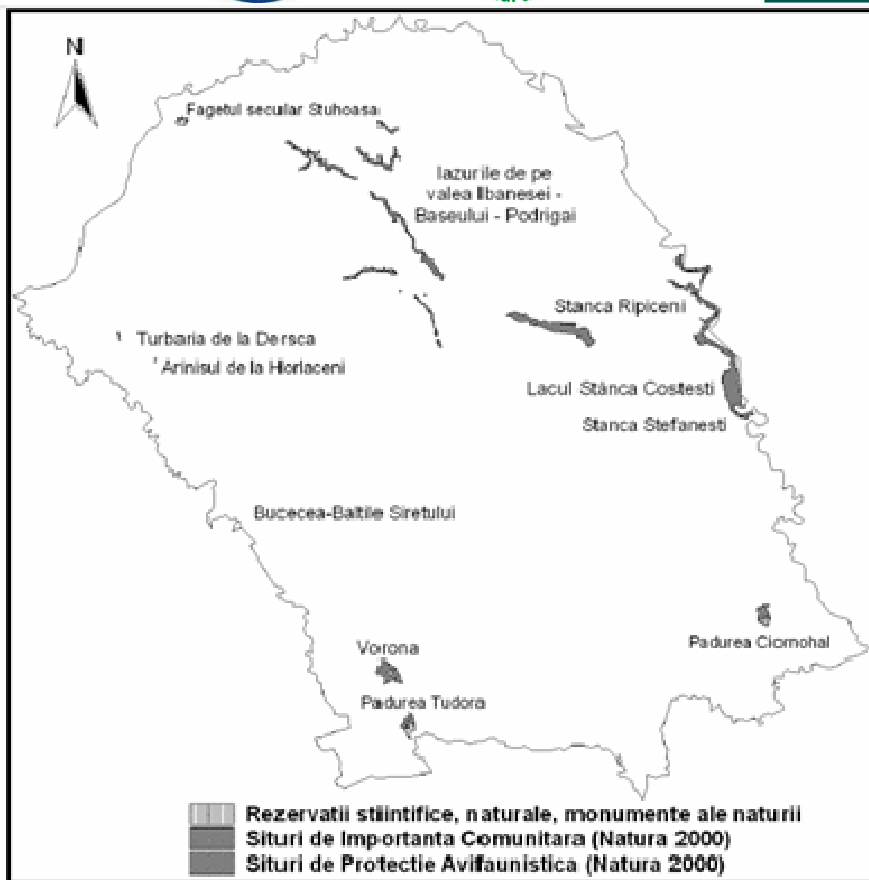
1. Parcuri naționale și naturale
2. Rezervații științifice, rezervații naturale și monumente ale naturii
3. Situri de Importanță Comunitară (rețeaua ecologică europeană Natura 2000)
4. Situri de Protecție Avifaunistică (rețeaua ecologică europeană Natura 2000)
5. Limita de aplicare a Convenției-cadru privind protecția și dezvoltarea durabilă a Carpaților (Convenția Carpatică), adoptată la Kiev la 22 mai 2003

Categoriile 1 și 5 nu există în județul Botoșani.

Aceste situri protejate sunt considerate eșantioane reprezentative pentru flora și fauna județului în care sunt conservate ecosisteme complexe și tipuri de habitate cum ar fi: stâncării, păduri de foioase, zone umede, turbării.

În județul Botoșani există un număr de 33 de arii naturale protejate, având cca. 11.400 ha., respectiv 2,3% din suprafața județului. Dintre acestea, 9 sunt rezervații naturale, cu suprafața de 3223,8 ha, incluse în Rețeaua Națională de Arii Protejate. În rețeaua Natura 2000 sunt incluse 7 arii protejate. Alte 23 în suprafață totală de 5466 ha, sunt protejate în plan local (și sunt în fond forestier). În perspectivă, noi oportunități legate de protecția mediului sunt legate de extinderea rețelei de arii protejate. Dintre categoriile de situri APM Botoșani a completat Formularele Standard pentru opt propuneri de situri Natura 2000 care vor intra în componența rețelei.

Ariile naturale protejate din categoria a III-a corespund prevederilor OM nr. 776/2007 privind declararea siturilor de importanță comunitară ca parte integrantă a rețelei ecologice Natura 2000 în România, publicat în Monitorul Oficial nr. 615 din 15 septembrie 2007, iar cele din categoria a IV-a HG nr. 1284/2007 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, publicată în Monitorul Oficial nr. 739 din 31 octombrie 2007. Situația ariilor naturale protejate din categoriile a II-a, a III-a și a IV-a la nivelul județului Botoșani este prezentată, pe baza datelor puse la dispoziția publicului pe site-ul ministerului de resort.

Pe
teritoriul
județului Botoșani, în afara lacului Dorohoi au mai fost distruse și alte două formațiuni
naturale:

- PEȘTERA RIPICENI – PEȘTERA DE LA STÂNCA-RIPICENI CANAL, com. Ripiceni; datare: paleolitic, eneolitic, cercetată 1924-1926, distrusă de cariera de calcar în prima jumătate a sec. XX.
- SALINA IBĂNEȘTI – COM. IBĂNEȘTI, exploatare de suprafață a sării, semnalată în literatură.

Astfel, numai pe teritoriul **GAL Valea Bășeului de Sus** au fost propuse pînă în prezent un număr de **2 situri –tip SPA** (SPA - sit de protecție specială avifaunistică, se propune pentru speciile de păsări enumerate în „Directiva Păsări”; SCI - sit de importanță comunitară – se propune pentru habitatele și speciile enumerate în „Directiva Habitate”.

Numele zonei	Suprafata (ha)	Caracteristici principale (clasificarea directivelor privind Habitatele, Păsări, Habitatate și Păsări)
Iazurile de pe valea Ibăneșei – Băseului – Podrigăi Din GAL sunt incluse - Orașul Săveni și comunele Havârna, Hănești, Mileanca, Vlăsinești	2512 ha	ROSPA0049
LACUL STÂNCA – COSTEȘTI Din Gal sunt incluse comuna Ripiceni si Manoleasa	2051,7 ha	ROSPA 0058
Rezervatia floristica Ripiceni Comuna Ripiceni	1 ha	Legea Nr. 5 din 6 martie 2000 (privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - arii protejate).

SCI – Situri de Importanță Comunitară

SPA – Situri de Protecție Avifaunistică

Iazurile de pe valea Ibăneșei – Băseului – Podrigăi (cod: ROSPA0049)

Descriere generală sit:

Situl se găsește la sud-est de pindenul deluros al Ibăneștilor, fiind încadrat în Câmpia Jijiei Superioare și a Băseului. Este alcătuit din numeroase iazuri și acumulări: Ac Negreni, Mileanca, Cal Alb, Iazurile Lișmănița, Ibăneasa, Vorniceni, Prisaca, Tătărășeni, Neculce, Borzești, Havârna, fiind un excelent habitat pentru speciile de păsări specifice zonelor umede.

Clase de habitate: râuri, lacuri, mlaștini, turbării, culturi (teren arabil), pășuni, alte terenuri arabile.

Calitate și importanță:

Iazurile sunt un important loc de popas pentru păsările migratoare, adăpostesc regulat peste 20.000 de păsări de apă migratoare în timpul migrației.

Din punct de vedere al păsărilor cuibăritoare zona este importantă pentru populația de erete de stuf (*Circus aeruginosus*), crește cenuiu (*Porzana parva*) și egretă mare (*Egretta alba*). În stufăriș respectiv pe copacii de pe insula din lacul Hănești există colonii mixte de stârci cuprinzând și specii din Anexa I, ca stârcul de noapte (*Nycticorax nycticorax*). Pe unele lacuri din valea Ibăneșei găsim colonii de chirighiță cu obraji albi (*Chlidonias hybrida*) respectiv de pescăruș râzător (*Larus ridibundus*).

Vulnerabilitate: braconaj ; vânatoarea în timpul cuibăritului; vânatoarea în zona locurilor de cuibărire a speciilor periclitare; distrugerea cuiburilor, a pontei sau a puilor; deranjarea păsărilor în timpul cuibăritului; deranjarea păsărilor ichtiofage în zona de cuibărire a speciilor ocrotite; prinderea păsărilor cu capcane; pescuitul sportiv în imediata vecinătate a cuiburilor speciilor periclitare; electrocutare și coliziune în linii electrice; pescuitul sportiv în masă care deranjează păsările migratoare; practicarea sporturilor extreme; arderea stufului în perioada de cuibărire; arderea stufului; arderea vegetației (a miriștii și a pârluagelor); înmulțirea necontrolată a speciilor invazive.

Problemele legate de aceste arii naturale protejate sunt legate de absența planului de management pentru Iazurile de pe valea Ibăneșei – Bașeului – Podrigăi.

Unitățile administrativ-teritoriale în care este localizat situl		Specii de păsări protejate de CEE	Clasa de habitate	Caracteristicile sitului
Denumirea	Procentul din suprafața terit. UATB care este inclus în sit			
1. Com. Concești	2%	- Cuiibărit: 11 specii - Pasaj: 14 specii	- Râuri, lacuri - Mlaștini, turbării - Culturi (teren arabil) - Pășuni - Alte terenuri arabile	- Situl este încadrat în Câmpia Jijiei Superioare și în Câmpia Bazeului - Situl este format din iazuri și acumulări (suprafața totală 1358 ha): - Ac. Negreni-172 ha - Ac. Mileanca-325 ha - Ac. Cal Alb-118 ha - Total 625 ha - Iazul Lișnănița-53 ha - Iazul Ibăneasa - Iazul Vorniceni - Iazul Prisaca - Total 209 ha - Iazul Havârna-230 ha - Iazul Tătlărești-122ha - Iazul Neculce - Iazul Borzești - Total 491 ha - Mai există și alte iazuri imp. care nu sunt cuprinse în situl protejat: - Iazul Hănești-200ha - Iazul Adășeni - Iazul Mihălășeni-60ha
2. Com. Cordăreni	1%			
3. Oraș Darabani	1%			
4. Com. Havârna	4%			
5. Com. Hănești	4%			
6. Com. Hudești	3%			
7. Com. Mileanca	2%			
8. Oraș Săveni	3%			
9. Com. Știubieni	4%			
10. Com. Ungureni	1%			
11. Com. Vlăsinești	8%			
12. Com. Vorniceni	2%			

ROSPA 0058 – LACUL STÂNCA - COSTEȘTI

Suprafața totală a sitului protejat este 2051,7 ha1, suprafață formată din malul drept al Prutului și partea din oglinda de apă care aparține României. Malul stâng al Prutului și cealaltă parte a oglinzii de apă aparțin Republicii Moldova, linia de graniță fiind talvegul râului Prut. Situl protejat are suprafața repartizată în teritoriile a 2 unități administrativ teritoriale de bază: com. Manoleasa, com. Ripiceni, orașul Ștefănești, primele două aflate pe teritoriul GAL. Situl reprezintă cel mai important cartier de iernare a păsărilor acvatice din bazinul Prutului. Nu există plan de management al sitului protejat. Suprafața totală a sitului HGR nr. 1284/2007 – suprafața 2051,7 ha.

Unitățile administrativ-teritoriale în care este localizat situl	Specii de păsări protejate de CEE	Clasa de habitate	Caracteristicile sitului
Denumirea	Procentul din suprafața terit. UATB care este inclus în sit		
1. Com. Manoleasa	3%	- Râu, lacuri - Culturi (teren arabil) - Pădurea Cinghinia (42,9ha)	- Lacul Stânca-Costești, inaugurat în anul 1978, este lac artificial construit cu scop hidroenergetic în colaborare cu URSS. Dimensiuni: nivel de retenție variabil, lungime cca. 70km, suprafața cca. 6000ha, volum la NNR cca. 1,5 miliarde mc.
2. Com. Ripiceni	22%		
3. Oraș Ștefănești	1%		
Teritoriul siturilor este limitat de granița dintre România și Republica Moldova		Situl este cel mai important cartier de iernare a păsărilor acvatice din bazinul românesc al Prutului (au fost identificate 178 specii de păsări)	

itul
este
vul
ner
abil
din

următoarele motive (cf. Formularului Standard „Natura 2000”):

- braconaj;
- prinderea păsărilor cu capcane;
- electrocutare și coliziune în linii electrice;
- pescuitul sportiv în masă care deranjează păsările migratoare;
- practicarea sporturilor extreme: barcă cu motor;
- arderea stufului.

Rezervația Floristică Ripiceni

Stânca Ripiceni este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip geologic și floristic), situată în județul Botoșani, la granița comunei Ripiceni, cu comuna Manoleasa. Rezervația naturală cu o suprafață de 1 ha, a fost constituită odată cu lucrările de la Barajul Stânca-Costești, amenajări care au afectat vegetația din rezervația Stânca Ștefănești prin distrugerea substratului de calcare, urmând ca specia floristică siverechia podoliană (*Schivereckia podolica*), să fie strămutată aici și adaptată la condiții aproape identice.

Procese naturale și antropice de degradare a peisajului

Degradarea peisajului în teritoriul GAL VALEA BĂȘEULUI DE SUS are mai multe cauze, majoritatea fiind de origine antropică.

Cauzele naturale de degradarea a peisajului sunt cele general întâlnite în zonele de câmpie ale țării.

- Erodarea prin acțiunea vântului a solului uscat și nelucrat
- Crăparea solului uscat sub acțiunea soarelui
- Sărăturarea solului în zonele depresionare ale câmpiei
- Îmbolnăvirea arborilor.

Cauzele antropice de degradarea a peisajului sunt următoarele:

- Defrișarea abuzivă a pădurilor
- Extinderea localităților (în special orașul Săveni) și construirea ilegală în zone cu interdicție de construire
- Distrugerea șanțurilor și gardurilor vii în zonele de câmpie

- Aratul terenurilor cu declivități în direcția liniei de cea mai mare pantă
- Depunerea ilegală a deșeurilor menajere și industriale pe câmp și în albiile râurilor
- Colmatarea iazurilor și ruperea barajelor
- Vânătoarea braconieră, mai ales în perioadele de prohibiție
- Pescuitul braconier, mai ales în perioadele de prohibiție, sau cu metode interzise
- Practicarea pe lacuri a sporturilor cu ambarcațiuni cu motor
- Executarea rețelelor aeriene pe traseele cele mai scurte, fără a urmări traseele drumurilor

Teritoriul **GAL Valea Bășului de Sus** se caracterizează printr-un grad de sărăcie ridicat, o dezvoltare economică slabă bazată pe agricultură. Nici facilitățile pentru turism nu sunt evidențiate de aceea este oportună promovarea turismului religios și istoric în zonă. Deși alarmante din punct de vedere socio- economic, aceste aspecte reprezintă un atu pentru conservarea biodiversității în zonă și atragerea turiștilor și prin folosirea brandului Natura 2000. Existența unei politici coerente de promovare a acestor atribute ar face ca zona să poată fi vizitată într-o măsură mai mare de turiști, români, sau chiar străini. Elaborarea prezentului plan de dezvoltare al teritoriului GAL Valea Bășului de Sus ar conduce la coordonarea dezvoltării agriculturii în contextul prezervării biodiversității și a conservării peisajelor rurale, la creșterea participării fermierilor din zonă la promovarea conservării biodiversității prin practici agricole tradiționale, la înțelegerea prezentării privind valoarea ecologică a pășunilor semi-naturale;

În plus, prezentul plan ar face ca populația din teritoriu să înțeleagă importanța fermierilor și a animalelor care pășunează pentru conservarea biodiversității; a cerințelor privind gestionarea pășunilor seminaturale; a practicilor de pășunat recomandate pentru realizarea unui echilibru adecvat între obținerea unei producții adecvate și conservarea biodiversității, în conformitate cu bunele practici agricole; înțelegerea legăturii dintre calitatea pășunilor și calitatea produselor obținute;

Măsurile incluse în prezentul plan vor sprijini inițiative legate de consultanța privind comercializarea produselor tradiționale de origine animală obținute pe pășunile seminaturale;

Primăriile din GAL Valea Bășului de Sus care au și arii protejate Natura 2000, vor reuși prin intermediul prezentului plan de dezvoltare al teritoriului să elaboreze strategii de dezvoltare durabilă ale localităților, să identifice potențialul ecologic al zonelor, să efectueze lucrări de ecologizare și conservare, având un rol important în promovarea educării și informării publicului, precum și consultarea acestuia în cazul unor proiecte sau planuri, care pot avea un efect semnificativ asupra ariilor speciale de protecție, precum și accesarea de fonduri necesare pentru conservarea biodiversității și protejării ariilor naturale.

Relaționare zonelor NATURA 2000 cu diverse sectoare

1. Silvicultura

Aproximativ o treime din teritoriul european este acoperit de păduri, deși suprafețele variază semnificativ între Statele membre (până la 72% în Finlanda, dar doar 8% în Irlanda).

Majoritatea pădurilor sunt considerate doar ca "resursă de lemn" și sunt exploatate într-o măsură mai mare sau mai mică. Ca și în agricultură, curentul din ultimii cincizeci de ani a fost intensificarea exploatării și folosirea, de multe ori, a arborilor exotici la împăduriri. Uniunea Europeană este în prezent al doilea mare producător de hârtie și cherestea din lume. Dar pădurile sunt importante și pentru ca previn eroziunea solului, stochează apa și carbon și asigură condiții favorabile pentru recreere. În plus, au o variată și bogată biodiversitate, sunt habitate ideale pentru foarte multe plante și animale, pentru carnivorele mari precum urșii, vulturii și lupii. Natura 2000 include atât păduri naturale cât și păduri administrate semi-naturale. Ca și în cazul agriculturii, desemnarea siturilor Natura 2000 nu înseamnă că pădurile trebuie scoase din circuitul economic prin sistarea exploatării comerciale. Practicile existente de management trebuie să țină cont de valorile naturale existente, în special de speciile și habitatele pentru care situl respectiv a fost desemnat. Modificările în practicile de management ar trebui să fie relativ ușor de implementat, ca de exemplu lăsarea în pădure, pe sol sau pe picior, a lemnului uscat sau protejarea unor anumite specii de arbori ce gazduiesc cuiburi de pasari din specii rare, dar pot fi și mai complexe, cum ar fi introducerea tăierilor selective printr-o metoda de rotație de lungă durată sau scoaterea speciilor exotice și înlocuirea lor cu specii native. Este important ca deciziile pentru managementul pe termen lung să fie gândite pentru fiecare caz în parte, pe baza unor consultări strânse cu proprietarii, administratorii și toți cei direct interesați.

2. Agricultură

Importanța agriculturii în conservarea mediului natural este acum recunoscută la cel mai înalt nivel politic. Cele mai noi modificări din Politica Comună de Agricultură au avut în vedere stoparea plăților agricole axate pe producție și direcționarea lor către metode de păstrare într-o stare favorabilă de conservare și cultivare al terenurilor agricole. Noi măsuri au fost introduse și cele existente au fost modificate în ideea sprijinirii practicilor de administrare a terenurilor, ce sunt în favoarea protecției mediului, cum ar fi subvențiile de agro-mediu. Aceste aspecte au implicații profunde, la scară largă, pentru biodiversitatea din Europa și pentru rețeaua Natura 2000 în special. Agricultorii și fermierii pot fi recompensați financiar dacă își desfășoară activitatea într-un sit Natura 2000 în conformitate cu cerințele de management specifice speciilor și habitatelor importante pentru Europa și pentru că mențin condițiile necesare de conservare a mediului.

3. Afaceri

Uneori sunt propuse noi planuri și proiecte de dezvoltare, care pot avea un impact asupra ariilor desemnate situri Natura 2000. Acestea ar putea implica, de exemplu, construirea unei noi autostrăzi, a unui complex turistic sau inaugurarea unei cariere de piatră. De asemenea, ar putea fi vorba și despre schimbări majore în ce privește exploatarea terenului din cadrul sau din apropierea unui sit Natura 2000 cum ar fi împăduririle majore sau trecerea la agricultura intensivă. Niciuna dintre aceste activități nu sunt interzise a priori conform directivelor Uniunii Europene. Însă pentru acestea trebuie să se facă un studiu de

impact asupra siturilor Natura 2000. Dacă modul în care afectează zona este unul semnificativ, trebuie găsite alternative. Dacă totuși nu există alternative și proiectul sau investiția este de maxim interes public atunci este necesară autorizarea lui, cu respectarea anumitor condiții. Acestea sunt prevăzute în Articolul 6 din Directiva Habitare și urmează principiile dezvoltării durabile.

4. Turism

Turismul și în special ramurile turismului prietenoase cu mediul (ecoturism, agroturism, etc.) sunt domenii de dezvoltare încurajate la nivel regional și național în siturile Natura 2000, ca o oportunitate durabilă pentru oameni și natură. Pe plan internațional, termenul de ecoturism este din ce în ce mai folosit, el desemnând o ramură a turismului care câștigă numeroși adepți, atât în rândul operatorilor turistici inovativi cât și al vizitatorilor care caută să își petreacă vacanțele într-un mod cât mai puțin dăunător și cât mai benefic pentru mediu și pentru locuitorii destinațiilor vizitate. Ecoturismul este modalitatea de a călători și cunoaște natura și tradițiile locale urmărind: producerea unui impact minim asupra naturii și culturii locale; conservarea activă a naturii și moștenirii culturale; utilizarea serviciilor locale; înțelegerea specială de către vizitator a elementelor naturii și culturii locale; contactul nemijlocit al vizitatorului cu localnici și agentul de turism, în special datorită dimensiunilor reduse ale grupurilor de vizitatori; determinarea unor așteptări realiste ale clientului în special prin realizarea unui marketing corect;